

KRONIK DEN 11. APRIL 2014

En ulige kamp mod vindmøller

Det er bemærkelsesværdigt, at vindindustrien giver en tænkt skræmmekampagne skylden for sygdom og stress, hvis eksistens den benægter.

HENRIK SVANHOLM
fmd. Landsforeningen
for Bedre Miljø
Lejre

**PETER SKEEL
HJORTH**
forfatter
journalist
Frederiksberg

CO₂

Kun i én af fem kommuner var der i 2011 og 2012 registreret mere end en klage over vindmøller. Det påpeger formanden for Danmarks Vindmølleforening i Jyllands-Postens kronik 28/3. Men Kristian Jakobsen glemte at fortælle, at der fra 2010 til 2013 netop kun er opsat vindmøller i industristørrelse – dvs. over 2,3 MW – i en ud af fem kommuner. Derfor er det ikke så underligt, at der ikke er flere klager.

I sin kronik siger han ikke rigtig noget, som hans direktør og hjemmesiden VidenOmVinds sekretariatsleder ikke allerede har skrevet igen og igen. Men Kristian Jakobsen postuleringer nu, at professionelle agitatorer rejser rundt og med misinformation oppisker en stemning, der gør borgere og lokalpolitikere bekymrede. Dermed er han kommet så meget på afveje, at der er nogle ting, som må og skal sættes på plads.

Vi er få oplyste personer, der har brugt flere år af vores liv på at sætte os dybt ind i problemerne. Af bekymrede borgere inviteres vi til et og andet informationsmøde, hvor vi ulønnet fremlægger en dokumenteret viden, som ofte er helt ny for mødedeltagerne. Den viden, i kombination med at kommunalpolitikere selv afgør, hvordan de vil stemme, har betydet, at der i princippet ikke er opstillet vindmøller, hvor vi har været.

Hvis man mener, at et par seniorer kan få folkestyret til at iværksætte en sundhedsundersøgelse, må det bero på, at folkestyret er blevet massivt misinformeret. Det er bemærkelsesværdigt, at vindindustrien giver en tænkt skræmmekampagne skylden for sygdom og stress, hvis eksistens den benægter.

To meget omfattende studier af tilsammen over 700.000 patienter viser uden for diskussion, at forstyrret søvn øger forekomsten af blandt andet diabetes og hjertekar-sygdomme. Vi behøver ikke mere lægefaglig dokumentation for at vide, at forstyrret søvn er skadeligt for menneskers helbred.

Og mange naboer til kæmpe-møller får rent faktisk deres søvn ødelagt af vindmøllestøj. At det er op til en tredjedel af vindmøllena-boer ved gældende støjgrænser, er vist i udenlandske videnskabelige undersøgelser.

En undersøgelse, Jysk Analyse lavede for vindindustrien, giver samme billede af naboernes problemer og forstyrret nattesøvn. Nogle har haft foretræde for folketingsudvalg for at fortælle om deres problemer, og nogle har søgt lægehjælp mod deres symptomer.

Altså er der grund til bekymring. Derfor har regeringen besluttet at gennemføre en undersøgelse. At den skulle være fremprovokeret af nogle spindoktorer for modstanderne af vindmøller, må være ment som en vittighed. Den er fremprovokeret af vindindustriens fremturen med, at det var lægevidenskabeligt bevist, at vindmøller ikke kunne skade sundheden. Men det er en lodret løgn, for det er aldrig bevist. Det har sundhedsstyrelsen sagt. Det samme har både sundhedsministeren og miljøministeren sagt.

Men den igangsatte undersøgelse kan dog bedst sammenlignes med effekten af en sparepære. Der er bevilget 3,5 mio. kr. til undersøgelsen, der undlader at undersøge naboerne i forhold til de senere års opstilling af store vindmøller

I stedet har man planlagt at se på mulige følger af at bo tæt på de langt mindre og gamle vindmøller, men det er de store og mere støjende møller, der giver de største gener. Til sammenligning har staten givet knap 20 mio. kr. til en undersøgelse af årsagerne til modstand imod vindmøller og brugt 100 mio. til undersøgelse af havvindmøllers påvirkning på marsvin, trækfugle m.v.

Som sundhedsundersøgelsen er forsøgt konstrueret, er den ifølge lægeforeningen overflødig, fordi den nødvendige viden allerede findes. Som nævnt ved vi for eksempel allerede, at dårlig søvnkvalitet markant øger antallet af dødsfald på grund af hjerte-kar-sygdomme.

Det er i sagens natur generende kendsgerninger for vindindustrien, fordi det begrænser mulighederne for at opstille kæmpemøller. Derfor reagerer den da også som hin folketingsmand, der blev berømt for at sige på ravjysk: »Hvis det er fakta, så benægter jeg fakta.«

Under alle omstændigheder er der brug for en effektiv beskyttelse af naboerne. Det giver de eksisterende regler ikke. Støjgrænserne er for høje. De er fastsat af hensyn til vindindustrien og ikke naboerne. Den lavfrekvente støjgrænse beskytter maksimalt 67 pct. danske boliger. Det er ganske enkelt politisk bestemt. Desuden skal støjen ikke måles, men kun beregnes med – betydelig usikkerhed.

Reglerne i den gældende vindmøllebekendtgørelse er udformet i et tæt samarbejde mellem Miljøstyrelsen og vindindustrien, hvis interesser er blevet tilgodeset i fuldt omfang. Naboerne har ikke engang udsigt til at kunne få med-

hold i en klage. Eneste klagemulighed er kommunerne, som har planlagt, godkendt og er blevet betalt for at give tilladelsen. Det giver anledning til bekymring.

En effektivt kontrolleret støjgrænse på 35 decibel vil løse de fleste problemer, også med den lavfrekvente støj, som med nugældende støjgrænser er en brummende gene i mange nabohuse.

Det er allerede fra Folketingets talerstol sagt: »Reduktion af CO₂-udledningen i Danmark ændrer intet i den store verden, og opsætningen af vindmøller giver ingen varige arbejdspladser«. Dette burde give anledning til, at flere politikere satte sig bedre ind i tingene, og at både energiforliget og vindmøllebekendtgørelsen så ville blive ændret.

Kristian Jakobsen bemærker i sin kronik, at en vindmølle er en maskine. Og for maskiner gælder der en generel støjgrænse på 35 dB om natten, blot ikke for vindmøller. Det bør ændres, så vindmøllestøj og maskinstøj bliver sidestillet, hvilket også er anbefalingen fra førende akustiske forskere.

Men det vil vindindustrien ikke være med til. Den vil heller ikke være med til, at der skal være længere afstand mellem vindmøller og boliger. Rent faktisk vil den ikke

være med til noget som helst, der begrænser dens hærgen i det danske landskab. Den vil have ret til at opstille flere vindmøller, også flere end der er brug for ifølge energiforligets formål.

Man har planlagt opsætning af 1800 MW. Ældre møller svarende til 1300 MW skulle nedtages. Kapacitetsøgningen på 500 MW er allerede nået. Så vi behøver ikke udbygge vindkraften på land for at opfylde energiforliget. Det gavner ikke engang intentionerne om at beskytte klimaet på grund af den ekstraordinært lave pris på CO₂-kvoter. En pris, som bevisligt medfører et øget europæisk forbrug af kul. Men det er en helt anden historie.

I halvdelen af sin kronik retter vindmølleforeningens formand et stærkt følelsesladet angreb på et fantasifoster af "professionelle agitatorer".

Man kan undre sig over, at formanden for en forening med 35.000 medlemmer og en stærk økonomi derefter har fundet det nødvendigt at bruge så stærkt et ordvalg om nogle få personer, som inviteres til at fortælle om andre opfattelser af tingenes tilstand end den forkælede og magtfulde vindindustriens syn på sagerne. Det er da at skyde spurve med kanoner.

Til at påvirke den offentlige og politiske opinion har vindindustrien et mægtigt kommunikationsapparat med professionelle medarbejdere, ansat på heltid til høje lønninger. Bekymrede naboer har ingen økonomiske midler til at gøre noget lignende. Deres arbejde er ulønnet og foregår i fritiden. De arbejder ulønnet for at forsvare sig mod, hvad de oplever som overgreb imod deres integritet og livskvalitet.

Imod sig har de Danmarks Vindmølleforening og brancheforeningen Vindmølleindustrien. Hele branchen med dens milliardomsætning står bag hjemmesiden VidenOmVind, hvis sekretariatsleder er en flittig skribent på heltid af kronikker, læserbreve og debatindlæg. Kampagnen "Act on facts" fra Vestas viser i klartekst, hvad vindindustrien er i stand til at levere af udsøgt raffineret reklame for sin sag.

Nu er det ikke så svært at tjene penge på vindmøller. Totredjedele er betalt af el-forbrugerne, og en tredjedel kommer via returneret skat på grund af afskrivningsregler, der også er finansieret af el-forbrugere. Vinden er gratis.

Oven i det har Naturstyrelsen et rejsehold, der kan fungere som problemknusere for kommunerne, som det er beskrevet på hjemmesiden – dvs. informere om vindmølle-sagen på statens og industriens præmisser.

Det er en skævhed, der er til at få øje på. Styrkeforholdet er ude af proportioner. Det er mus imod en flok elefanter. Formanden for Danmarks Vindmølleforening har derfor ganske ret. »Den er blæst helt ud af proportioner«. Og det er faktisk både bekymrende og skræmmende.

